

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Zagrożenia cywilizacyjne i rozwój zrównoważony		7.2.0476	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Hydrologii			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Chemii	Ochrona środowiska	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	Podstawowa
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. dr hab. Roman Cieśliński; prof. UG, dr hab. Jan Wendt; mgr Alicja Olszewska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład, Ćw. audytoryjne		zajęcia - 30 godz.	
Sposób realizacji zajęć		konsultacje - 2 godz.	
zajęcia w sali dydaktycznej		praca własna studenta - 18 godz.	
Liczba godzin		RAZEM: 50 godz. - 2 pkt. ECTS	
Wykład: 15 godz., Ćw. audytoryjne: 15 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących,		Zaliczenie na ocenę	
ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem		Formy zaliczenia	
kartograficznych środków przekazu, studia		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
przypadków, projekty indywidualne		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych	
		otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Wykład - wiedza i umiejętności zgodne z określonymi efektami uczenia się – w tym w zakresie powiązań funkcjonalnych w środowisku; zagrożeń środowiska i jego komponentów; prawnych, ekonomicznych i technicznych instrumentów ochrony środowiska i uwarunkowań rozwoju zrównoważonego; przyrodniczych obiektów chronionych; racjonalnego korzystania ze środowiska	
		Ćwiczenia - obecność na zajęciach, terminowość, poprawność i kompletność realizacji wykonywanych ćwiczeń, zgodne z przyjętymi zasadami ich przygotowania, oryginalność proponowanych rozwiązań	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
Sposób weryfikacji przyswojenia wiedzy:			
Napisanie prac semestralnych (eseje); Sprawdziany pisemne na zajęciach; Prowadzenie dyskusji na zajęciach. (K_OŚI_W07; K_OŚI_W08; K_OŚI_W09)			
Sposób weryfikacji nabycia umiejętności:			
Wejściówki (quizy, gry), eseje. (K_OŚI_U01; K_OŚI_U08)			
Sposób weryfikacji nabycia kompetencji społecznych:			
Udział w dyskusjach, wykonanie końcowej prezentacji (K_OŚI_K06)			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			

<p>A. Wymagania formalne posiada wiedzę ogólną z zakresu ekologii i geografii</p> <p>B. Wymagania wstępne posiada znajomość komponentów środowiska, podstawowych zjawisk fizycznogeograficznych, podziałów i organizacji biosfery, podstawowych pojęć z dziedziny ekologii</p>	
<p>Cele kształcenia</p> <p>1 – poznanie głównych założeń koncepcji rozwoju zrównoważonego 2 - podkreślenie znaczenia właściwego stanu środowiska przyrodniczego dla rozwoju cywilizacyjnego kraju 3– poznanie znaczenia uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych rozwoju zrównoważonego 3 – poznanie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i znaczenia relacji człowiek-środowisko 4 – identyfikacja skutków antropopresji i ich wpływu na podsystem przyrodniczy i społeczno-ekonomiczny środowiska 5 - poznanie podstawowych zasad racjonalnego wykorzystywania i kształtowania środowiska</p>	
<p>Treści programowe</p> <p>A. Problematyka wykładu A.1. Koncepcja rozwoju zrównoważonego i jej ewolucja A.2. Podstawowe komponenty środowiska przyrodniczego i ich zagrożenia antropogeniczne, skutki oddziaływania człowieka na środowisko, sposoby przeciwdziałania zagrożeniom- perspektywa globalna i lokalna A.3. Zasoby i walory środowiska przyrodniczego i ich znaczenie dla rozwoju zrównoważonego. Bariery i ograniczenia środowiska. A.4. Funkcjonowanie naturalnych i zmienionych przez człowieka systemów przyrodniczych A.5. Metody, instrumenty i narzędzia ochrony środowiska A.6. Problemy ochrony i kształtowania krajobrazu A.7. Ochrona przyrody- koncepcje, formy A.8. Podstawowe zasady racjonalnego gospodarowania w środowisku w aspekcie obecności wysokiej presji cywilizacyjnej B. Problematyka ćwiczeń B.1. Rodzaje i formy degradacji środowiska B.2. Krajowe uwarunkowania rozwoju zrównoważonego B.3. Analiza stanu środowiska przyrodniczego kraju i regionu w aspekcie zoologicznym. Studia problemowe. B.4. Ochrona przyrody i krajobrazu- formy, regulacje formalno- prawne, sukcesy w dziedzinie</p>	
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): A.1. wykorzystywana podczas zajęć - Dobrzańska B., Dobrzański G., Kielczewski D., 2008, Ochrona środowiska przyrodniczego, PWN, Warszawa - Ochrona Środowiska, roczniki statystyczne, GUS, Warszawa - Ustawa o ochronie przyrody z 16.IV.2004 r. (Dz. U nr 92, poz. 880) i Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z 23 .VII. 2003 r. (Dz. U nr 162, poz. 1658) A.2. studiowana samodzielnie przez studenta - Bartkowski T., 1981, Kształtowanie i ochrona środowiska, PWN, Warszawa-Poznań. - Odum E P., 1982, Podstawy ekologii, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa. - Pullin A S., 2004, Biologiczne podstawy ochrony przyrody, WN PWN, Warszawa. B. Literatura uzupełniająca - akty prawne dotyczące ochrony środowiska, m.in. Prawo ochrony środowiska (2001 ze zm.), Prawo wodne (2001 ze zm.) - Meadows D.H., Meadows D.L., Randers J., 1995, Przekraczanie granic. Globalne załamanie czy bezpieczna przyszłość? Uniwersytet Warszawski, Polskie Towarzystwo Współpracy z Klubem Rzymskim, Warszawa.</p>	
<p>Kierunkowe efekty uczenia się</p> <p>K_OŚI_W07 Wyjaśnia w zaawansowanym stopniu zależności przyczynowo-skutkowe między zawartością określonych zanieczyszczeń a stanem środowiska (w tym zdrowiem człowieka) oraz występowaniem niekorzystnych zjawisk w skali lokalnej, regionalnej i globalnej K_OŚI_W08 Wyjaśnia w zaawansowanym stopniu mechanizmy powstawania gospodarczej i konsumpcyjnej presji na środowisko oraz rozpoznaje możliwości jej ograniczania z wykorzystaniem najnowszej wiedzy i osiągnięć nauki K_OŚI_W09 Opisuje metody, techniki i narzędzia pozwalające na racjonalne wykorzystywanie, kształtowanie i odtwarzanie zasobów naturalnych</p>	<p>Wiedza</p> <p>-opisuje zjawiska fizyczne, chemiczne i biologiczne zachodzące w przyrodzie oraz uwarunkowania geologiczne, geomorfologiczne i klimatyczne funkcjonowania przyrody -wyjaśnia znaczenie i nieodzowność danych empirycznych w opisach i interpretacji zjawisk i procesów przyrodniczych -wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe między zawartością określonych zanieczyszczeń a stanem środowiska (w tym zdrowiem człowieka) oraz występowaniem niekorzystnych zjawisk w skali lokalnej, regionalnej i globalnej -wyjaśnia mechanizmy powstawania gospodarczej i konsumpcyjnej presji na środowisko oraz rozpoznaje możliwości jej ograniczenia z wykorzystaniem najnowszej wiedzy i osiągnięć nauki -opisuje podstawowe metody, techniki i narzędzia pozwalające na racjonalne wykorzystywanie, kształtowanie i odtwarzanie zasobów naturalnych</p>

<p>K_OŚI_U01 Wykonuje zadania pod nadzorem i samodzielnie w zakresie analizy środowiska przyrodniczego oraz funkcjonowania naturalnych i zmienionych przez człowieka systemów przyrodniczych</p> <p>K_OŚI_U08 Poprawnie wnioskuje na podstawie dostępnych danych pochodzących z różnych źródeł</p> <p>K_OŚI_K06 Zna i docenia praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w rozwiązywaniu problemów</p>	<p>-definiuje podstawowe regulacje prawne i instrumenty stosowania prawa w ochronie środowiska</p> <p>Umiejętności</p> <p>-ocenia funkcjonowanie naturalnych i zmienionych przez człowieka systemów przyrodniczych oraz określa wpływ antropopresji na określone procesy zachodzące w środowisku naturalnym</p> <p>-ocenia zasoby i możliwości regeneracyjne przyrody ożywionej i nieożywionej; wykorzystuje instrumenty prawne i ekonomiczne w ograniczaniu antropopresji</p> <p>-posługuje się terminologią z zakresu ochrony środowiska oraz nomenklatura poszczególnych dyscyplin z nią związanych</p> <p>-wnioskuje na podstawie danych empirycznych i literaturowych oraz łączy przyrodnicze i ścisłe treści z zagadnieniami prawnymi, socjologicznymi i ekonomicznymi</p> <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>-identyfikuje poziom swojej wiedzy i umiejętności oraz potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego, aktualizowania wiedzy o środowisku i jego ochronie</p> <p>-identyfikuje znaczenie zdobytej wiedzy i umiejętności dla osiągnięcia rozwoju zrównoważonego we wszystkich jego aspektach (społecznych, ekonomiczno-gospodarczych i środowiskowych)</p> <p>-ma przekonanie o istotności zachowywania się w sposób profesjonalny w każdej sytuacji, ponoszenia pełnej odpowiedzialności w zakresie działań związanych z ochroną środowiska i przestrzegania zasad etyki zawodowej</p>
<p>Kontakt</p> <p>roman.cieslinski@ug.edu.pl</p>	